



Text i fotos: JORDI BADIA

jordibadia@infonegocio.com

Manresa també salinitza el riu

L'Ajuntament de Manresa diu que dirigeix la mirada cap al riu Cardener. També se'l mira aquest *Observatori de natura*, amb una especial atenció cap al bosc de ribera, compost d'òrbers, pollancre, freixes de fulla petita, salzes, saüquers i lledoners, que creix a les terres fèrtils i ben regades a banda i banda del riu i acomboia el pas de l'aigua. Des de fa anys i panys, pel costat de la carretera vella de Barcelona, just abans d'arribar a les fàbriques abandonades i decrèpites de la Guia, el bosc de ribera del Cardener sobtadament s'interromp sense raó aparent. A l'espai privilegiat que correspondria al bosc de ribera, amb prou feines si hi creix l'herba. Les herbes d'aquesta clapa són petites i esgroguèides, mentre les d'un tros enllà són verdes i ben crescudes. I, en aquest tram, el canyís a tocar de l'aigua no arriba a la seva alçada habitual. Fa tants anys que això és així que no es poden adduir raons circumstancials, com una tala o una riuada, per explicar la misteriosa falta d'arbres i la misèria de l'herba.

obtinguda amb esforç en magatzems tancats per resguardar-la de la pluja i la humitat. Al Bages però no es dona ara cap valor a la sal—el que s'entén perquè des de l'exploració de les mines de potassa ens en sobra per milions de tones. El que no s'entén és que al Bages no es doni cap valor a l'aigua i s'ignorin els perjudicis de la salinització—un fet ambientalment nefast, manifestament il·legal i inexplicablement tolerat.

Tot i els vergonyosos precedents de les autoritzacions ambientals a Iberpotash pels runams de Súria i de Sallent, es fa difícil de creure que una llicència ambiental empari la salinització de l'aigua o la contaminació del sòl fora del recinte propi. Caldria doncs repassar les condicions de la preceptiva llicència ambiental de Renfe per dur a terme l'activitat de magatzem de sal a l'estació de Manresa i confrontar-les amb la realitat. Renfe té un dilema per resoldre d'immediat. Si vol continuar amb l'activitat de magatzem regulador del transport ferroviari de sal a l'estació de Manresa—o a qualsevol altra estació—, ha de disposar d'instal·lacions cobertes i condicions que assegurin que



Cal alçar la mirada cap a les instal·lacions de Renfe, situades en aquest vessant de la Guia, per trobar l'explicació a la migradesa de la vegetació. Al costat de les vies veurem una llarga estesa de muntanyetes de sal, tan llarga com l'esplanada. Des de fa molt temps, Renfe utilitza aquest espai com a magatzem temporal de sal, provinent ben segur de les mines de Súria o Sallent d'Iberpotash. La llarga escampada de sal està al descobert, sense cap mesura de protecció. De manera que, quan plou, la sal es dissol i la salmorra resultant es filtra al sòl, circula avall i s'incorpora al Cardener. Tot i que la circulació d'aquesta salmorra és subterrània, se'n pot seguir el rastre a la superfície. D'entrada s'observen les vies completament rovellades per la salmorra. Més avall, el mur de pedres que aguanta el talús de la carretera vella mostra un nivell d'eflorescències blanques, traces de sal deixades per l'aigua que s'ha evaporat. I, entre la carretera i el riu, trobem la clapa on falta el bosc. El sòl d'aquesta àrea ha d'estar salinitzat; aquesta és la raó per la qual no hi creixen els arbres!

Comparat amb els runams salins gegantins de Súria i Sallent, la salinització de l'aigua que causa l'estesa de sal a l'estació de Renfe de Manresa és molt poc significativa per al conjunt de la conca; però es tracta del mateix despropòsit a una escala menor. Les salines d'interior, com la de Cambrils d'Odèn al Solsonès, acabada de restaurar per als visitants, o la de Gerri de la Sal al Pallars, sempre havien guardat la valuosa sal

la sal no s'escampi per l'entorn, ni salinitzi les aigües. En cas contrari, ha de prescindir d'aquesta activitat.

Mentrestant, l'Ajuntament de Manresa que diu mirar el riu, més que mirar-lo a casa i exercir d'autoritat per fer complir la normativa ambiental, mira enfora per si arreplega diners europeus. Qui sap si l'objectiu és plantar arbres de ribera, pagats amb fons comunitaris, precisament on no creixen pel seu compte perquè des de fa dècades que el lloc pateix la insidiosa salinització ocasionada per les males condicions d'emmagatzematge de sal de la companyia pública Renfe—amb el beneplàcit o la vista grossa de l'Ajuntament—, ni hi creixeran mai tampoc mentre no s'elimini la causa primera. ■

Fotos pàgina esquerra:

A dalt: L'àrea de mercaderies a l'estació de Renfe on s'acumulen fileres de munts de sal, els rastres de sal al mur de la carretera i la interrupció del bosc a la riba del Cardener queden alineats segons el pendent del vessant.

A sota: Piles de sal a mercè de l'aigua, a l'àrea de mercaderies de l'estació de Renfe a Manresa; noteu el rovell de les vies.

Fotos pàgina dreta:

Rastres de sal a la paret de la carretera vella de Barcelona.